

Előzetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Kétsz. évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 — —
 Negyedévre 2 — 50 —
 Egy órára 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden kör-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
 barmintve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Feltölti K. Lajos könyvtárosnéknél
 és a kiadóhivatalban, (Főter 1828. sz.)
 alult.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGTELENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ES VASARNAP KIVETELÉVEL

Hirdetési díj:
 Negy hasábol petít sorért 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű a többzetűri hirdetések alká
 szerint jutányos áron vételnek fel. Belegy
 díj minden külön bejelntésért 30 kr.

Hirdetési vagy reklámot magában foglaló
 újsónaság ára 30 kr.

Nyilntéri közlemények minden petít sorra
 30 krajczár.

Hirdetések fölvetésének a szerkesztősé-
 gen és kiadóhivatalban, Főter 1828. sz.
 alult.)

Készítők nem adóznak vissza.

Kossuth ravatala felett.

Irtá és Kossuth turini temetésén elszavalta:
Bartók Lajos

Száműzött, jöjj haza, utad szabad már!
 Koporsó zár be, — nyitva már hazád!
 Te élő szíve voltál, s az maradtál
 De mert szeretted: meg nem láthatád.
 Te oly nagy voltál, hogy hazád kicsiny
 volt,
 Hogy befogadjon . . . tenné már, szegény
 holt!
 S jajgatva zug a szél a honi pusztán,
 Midőn halva királya, az oroszlán!

Oh, meddig vártuk, hogy majd fogsz
 izenni,
 És nem nekünk kell mennünk, jösz magad!
 Te nem jövél, s most érted kelle jönni . .
 S mit sem izen népednek ajakad!
 A népszabadság dörgő ajku atyját,
 Demosthént im csontujjak fojtogatják.
 Zsarnok halál lehelleni sem enged,
 Ki milljókbá öntél szavaddal lelket!

De nem, zsarnok halál, ne féj az égtől,
 Hogy a szabadság agg hőjét megöltél!
 Barátja voltál . . . csak a száműzésből
 Váltád meg, mely önként keresve ször-
 nyebb.
 Mert ő szabadságot adott honának,
 De hona neki nem, leghűbb fiának.
 Elhagyta hát, szabadság hoz híven,
 S honához hű — majd földében pihen . .

Ki távol voltál, mégis mindenütt
 S mindig jelen, mint Isten, s ki se látott,
 Mint a napot, mely mindenekre süt,
 S mindenkit látva áraszt hőt s világot;
 S szabadsághónak örök volt uralmad,
 S hontalanul sem vesztéd birodalmad:
 Most Magyarország megnyílik neked,
 Nem temetés vár: — diadalmenet!

Cézárok élve, nemzethősök halva
 Tartják meg győzedelmi utjokat,
 De nem kísérí tiprottak siralma,
 Átok, halál nyomukban nem fakad!
 Koporsód népek ezre kapja vállra,
 S hullámukon reng e fekete bárka,
 Mint Noéval, s benn szebb jövőnk reménye,
 A megmentett szabadság drága lényel!

Nagy szellemed hazátlan nem bolyonghat,
 Szállj át az Alpokon s Kárpátokon,
 Példájaként a több. hódítónak,
 Mint egykor Hannibál, Napoleon.
 Gyászlobogóval hősei most ragadják
 A névtelen feisteneknek atyját.
 Nyisson utat bérczen földindulás, —
 E koporsóban a föltámadás!

S a nép ujjongó mennydörgése árad,
 Hozván haza a szentelt hamvakat:
 Jaj a lánczoknak, jaj a szolgaságnak,
 A merre e koporsó elhalad!
 Él Kossuth! él eszménye! él örökké!
 Nem válik szíve honi földben röggé!
 S magyar szabadság lángjébe szól
 Még ékebben néma ajkáról!

Itália, ki a számküüzöttnek
 Hont adál élve: holtan add nekünk!
 Szép, büszke testvér! hadd bucsuzni tőled,
 Többet adtál neki, mint nemzetünk:
 Mi nekünk nem volt s mi mindennél
 drágább,
 Vendégszerelmed legdicsebb virágát,
 A szabadságot! nyíljék virulón
 Hős honfivér-lecselta partidon!

S csak a koporsót visszük tőled el mi,
 Turin, Kossuth városa, csak a gyász!
 Dicső emléke itt fog tündökölni,
 Magad megfosztva hálátlan! ne lásd!

Ide zárandolunk, mint szent Mekkába,
 Kik még hiszünk a nép akaratába,
 S ha int hazátok: eljövünk megint,
 És újra győznek együtt tegyverink!

Im, elbocsátunk most, Kossuth hajója,
 Koporsó! Menj, s vigy örök életet!
 Hazádba szállj, szabadság bujdosója,
 S mint te, oly törhellen lesz nemzedet!
 Csupán a szük sir, a mit néked adhat;
 De szent oltára lesz az a magyarnak,
 Hol térdre hullva fogadással áldoz,
 Hogy hű lesz hozzád, sa szabad hazához!

Hantok Kossuth sirjára.

Az ország több részében elhatározták,
 hogy egyes történelmi jelentőségű helyekről han-
 tokat visznek fel Kossuth sirjához. A rende-
 ző bizottság arra kéré mindazokat, akiknek
 ez a szándékuk, hogy a hantokat-ladában vi-
 gyék fel és minden ládára olvasható betük-
 kel írják fel, honnan, mely helyről való.

A ládakat közvetlenül a Nemzeti
 Muzeumba kell szállítani, ahol őrzés alá ve-
 szik és a Kossuthmauzoleum építésekor fel-
 használják.

Gerlóczy polgármesternél eddig a kö-
 vetkező városok és községek jelentettek be
 hantokat:

- Munkács,
- Borsi: Rákóczi-várból,
- Monok: Kossuth szülőházából,
- Pusztaszer,
- Isaszegh: esatateről,
- Vác: esatateről,
- Mező-Tur: a kun halmokból,
- Szeged,
- Lugos; annak a háznak az udvaráról,

amelyben Kossuth m-nékülésekor az utolsó
 éjszakát magyar földön töltötte,
 Hódás: a bácsi vármokból és a hon-
 véd-sírokról.

BELFÖLD.

**Előkészületek a budapesti te-
 metésre.** A fővárosban már megkezdtek az
 utakat keresztező nagy gyászlobogók felhu-
 zását. Hasonlóképen megkezdtek már a muze-
 um díszítését is.

**Kossuth érdemeinek törvénybe
 iktatása.** A függetlenségi párt elhatározta,
 hogy Kossuth Lajos temetése után újra fölveti
 Kossuth érdemei törvénybe iktatásának kér-
 dését. Ha hétfőn már érdemleges ülés lesz,
 akkor aznap vetik fel a kérdést. Ha csak a
 napirend megállapítása lesz a tárgy, akkor
 későbbre halasztják az ügyet. A hétfői rendes
 ülés ellen, melyet kezeletlennek tartanak, a
 függetlenségi párt ti takozni fog.

KÜLFÖLD.

A közös budget. Mint a Politische
 Correspondenz jelenti, megkezdődtek Bécsben
 gróf Kálnoky külügyminiszter elnöklése alatt
 a miniszteri tanácskozások a közös budget
 megállapítása dolgában. Wekerle miniszterel-
 nök Bécsbe érkezett, hogy részt vegyen a kon-
 ferenciákban.

**Az Egyesült-Államok és Kos-
 suth.** Az Egyesült-Államok törvényhozásának
 képviselőháza, mint egy washingtoni távirat
 jelenti, e hó 23-iki ülésében rezolúciót fogá-
 dott el, sajnálkozását fejezven ki Kossuth ha-
 lála felett és részvétnyilvánítását a családja
 iránt. Az északamerikai Egyesült-Államok bu-
 dapesti konzulatusa kitűzte Kossuth halála al-
 kalmából a gyászlobogót. A nagy halott teme-
 tetésen Hammond P. F. amerikai konzul fogja
 képviselni az Egyesült-Államokat.

Még egyszer a Tiszaszabályozás.
 H-Nánás márcz. 27.

Nagy köszönettel vettem társulati Igaz-
 gató Dienes Barna urnak, hogy a Tisza-
 szabályozásra vonatkozó korábbi javaslatomra
 fáradságot vett magának a »Debreczen« lap
 márcz. 17—19-iki számaiban nyilatkozni; va-
 lamint köszönettel ismerem el, hogy közleményei
 az általam is óhajtott közmeignyugvára irá-
 nyultak, és csakis elismerésennek adhatok ki-
 fejezést azon ó-zinte, de az érdekeltég által
 is méltányolható fejtegetésekért, melyeknek is-
 merete mindenestire a helyzet tisztázásához
 járulhat; de engedjen meg, ha javaslatom el-
 len felhozott érvei engem meg nem győzve,
 még egyszer felszólalok.

Az 50-es évek árterfejlesztése, a melyet
 én már akkor figyelemmel kísértem, nem al-
 kuvas volt, hanem az igazságnak keresése. És
 engedjen meg társulati igazgató ur, ha azon
 tekintélyes, a viszonyokkal nagyon is ismerős
 és általában köztiszteletben álló egyének, kik
 az árter fejlesztését akkor eszközölték, nagyon
 jól tudták, hogy a nádori mérnökök által ki-
 mutatott árter sokkal kiterjedtebben vétetett
 fel, mint az előtők, és az általuk bizonynyal
 jól ismert 1830-iki árviz borította tér mennyisége
 volt. Nem könnyelműleg tehet, hanem az igaz-
 ságnak, tapasztalásnak megfelelőleg szállították
 lejjebb az árter mennyiségét; de alkuvásról szó
 már csak azért sem lehetett, mert az árter-
 fejlesztést nem valamely delegált hivatal, ha-
 nem a társulat kebeléből kiválasztott, és na-
 gyon érdekelt egyének eszközölték, kiknek en-
 gedékenysége visszahatott volna saját érdekekre
 is. Alapos, részint helyi ismeret, részint az
 árviz borítást közvetlen szemlélésből, ta-
 pasztalásból kifolyó igazi lelkiismerettel, mint
 egy örökre megpecsételt szerződést állapítot-
 tak meg. Az eljárás kifogásolni nem lehetett
 akkor sem, nem lehet most sem.

Ha tehát az akkor megállapított árter-
 fejlesztés nem volt azon időben kifogásolható,
 és azóta arra, mint rendhíbetellenek tartott
 alapa, jogi intézkedések, adasvétel, örökösödési,
 tagostási és más szerződések alapítottak, azt
 azért, mert részint az árter vonalát, részint
 az egyes parcellák felvételét nem elég helye-
 sen mutatták ki, elvetendőnek nem tartom, ha-
 nem tartom a térképet ahoz alakítandónak.

Nezetem szerint azon árterfejlesztés alapja
 az Alsó Szabolcsi Tiszaszabályozási Társulat
 alakulásának, melyben mintegy részvény-
 tarsaságban, mindenkinek részvétele — habár
 az próbó birtokosokra nézve közösenként lett
 is — megállapítva, de megállapítottak.

A mi társulati igazgató urnak 4 pont
 alatti érvelését illeti, azokra már nagy rész-
 ben előadtam nezetemet, de azért nem tartom
 feleslegesnek még jobban megvilágítani.

1. Hogy miért kevesebb a jelenben ér-
 vényes egyezményes árter az 1830-as években
 állítólag elborítva volt árternél, arra, mint fen-
 tebb előadtam, alkalmul szolgált a nádori mér-
 nökök által tul a renden felvett, a tapasztalás-
 sal nem egyező eljárás, mely szerint sok oly
 terület, mely 1830-ban is víz által nem borítat-
 tott, szinte víz által borítottnak vétetett.

2. Azt hiszem, az egyezményes árter a
 községek hozzájárulásával a kataszteri tér-
 képekre felvenni nem lehetetlen, és minthogy
 céloim egyedül a közmeignyugvás elérhetése,
 nem zárkózom el azon nezetemnek nyil-
 vánításától sem, miképpen lehet én szerintem
 a jelenlegi állapotot a műszaki uton előállított
 térképekre bevezetni. — Tudomásom szerint
 ugyanis azon térképek úgy vannak kiállítva,
 hogy minden 50 négyyszög méternek vízmagás-
 sága ki van tüntetve. Akkor azt mondanám pl.
 a h-nánási érdekeltégnek, mutasd ki azon
 területet, melyet eddig évenként tiszaszabályozási
 költséggel megtróttál; és ha azon terület az
 egyezményes árternél nagyobb — a mit már
 most a műszaki térképekről könnyű kiszámítani
 — akkor elkezdem a kimutatott területet és
 csakis azon — a legmelyebb vízszint számi-
 tani, és egyenletesen emelkedve fokról-fokra
 mindaddig számítanom, míg az egyezményes
 árterben megállapított 21000 holdat ki nem
 számítanom, a mi azon felül netalán marad,
 azt az árterből kihagyom, mivel azok eddig
 is jogtalanul voltak tiszaszabályozási teherrel
 megróva, még pedig nem a társulat által, mert
 az csakis az osztályozott 21,000 artéri holdra
 számított, hanem az azt repartizáló község ál-
 tal. Ezen eljárás által előállana az árter határ-
 vonalának kijelölése is a térképen, és az így
 kitüntetett munkalat lehetne azután alapja az
 osztályozásnak is. Meglehet, hogy így a víz-
 szín megállapítása az egész vonalon talán ha-
 táronkint, más-más eredményt mutatna, de a
 helyzetet súlyosabbá nem tenné, mert az csakis
 az eddigi árterben hajtattan végre, senkire
 terhelő nem lenne. És ha netalán mégis for-
 duhatna elő méltánytalanság valamely eset-
 ben, azt lehetne azután a társulati igazgató
 ur által is felelmitett osztályozással és a kulcs
 megállapításával enyhíteni.

3. Hogy a nádori mérnökök és a most
 tárgyalás alatt levő műszaki árter kiutatás
 közti különbség miből származik, azt nem tudom,
 de ha már különbség van, akkor azt sem
 tudhatjuk, melyik a jobb. Hogy pedig az 50-es
 évek árterfejlesztése lelkiismeretes és nem kön-
 nyelmű munka, azt már kifejtettem.

4. Hogy a jelenleg kereszttel vitt műszaki
 munka az ősi árter megállapítására vonatkozó
 részében az 1830-iki vízborításnak nem felel

meg, arra a mult időből számos szemmel lá-
 tott tanut tudtam volna megnevezni, mert az
 ősi árterben Nánás is sok oly terület jelez-
 tetett, midőn az az érdekeltéggel reklamáló
 vegett közöltetett, mely Tisza árvizet soha, még
 1830-ban sem szenvedett.

Azt mondja továbbá tiszaszabályozási
 igazgató ur, hogy az egyezményes árternek ér-
 vényben hagyása az 1884. XIV. t. cikkkel el-
 lenzésben áll. Ha ezt elhinném, vagy elhittem
 volna, nem is szólaltam volna fel, mert a tör-
 vényt tiszteltem. Nem is ringatom magamat
 azon illusióban, hogy végkifejletésében, a tör-
 vényt mit fog ránk hozni; de bízom az érde-
 keltégnek igazságosságában, hogy megfontolva
 azon károsodást, mit a törvény permiszív in-
 tézkedése lehetőleg enged, nem fog elzárkózni,
 azon nehezégek megszüntetése előtt, melyek
 látszólag utjában állanak a közmeignyugvás elő-
 idézésére.

Hogy a reklamációkban nincs nyoma an-
 nak, hogy a műszaki lejtmerés iránt a közhit
 megrendült volna, az nagyon természetes; mert
 a műszaki lejtmerés nem oly könnyen eszkö-
 zölhető, hogy annak költséget apróbb birtok-
 osok is elviselhetnék; de mind megannyi
 reklamatio tiltakozás az ellen, hogy a reclama-
 tió terület az árterbe foglaltatott, és talán
 mind indokolva van azon állításnak, hogy a
 reklamáló területeket valaha víz borította volna;
 és ebben implicite befoglaltatik a lejtmerési
 munka helyteleltsége feletti tiltakozás.

Igen is a társulat csak alkalmazhatja a
 törvényt, de az alsó szabolcsi társulatot
 nem kényszeríti a törvény, hogy társulatának
 alaptételét, az 50-es évek árterfejlesztését
 elvesse.

Ezen állítás igazolására maga a társulat
 szolgáltatva a legfőbb bizonyítékot azon ténye-
 vel, mely szerint, az 1884 év ápril 26-án szen-
 tesített, s ugyanazon év május 1-én kihirdetett
 törvényt, 10 egész év elfolyása alatt mellözhe-
 tőnek tartotta. És miért tartotta mellözhetőnek,
 ha nem azért, mert az alsószabolcsi társulat a
 törvény 12-ik §-a szerint már letező társulat
 volt, melynek ártere már rég megállapított.
 Ugy látszik azonban, hogy társulati igazgató
 ur a törvény azon pontját tartja alkalmazható-
 nak, hogy t. i. azon társulatoknál, melyeknél
 az árter újból megállapításra szükséges, az
 1884-iki XIV. t. cz. értelmében lehet és kell az
 árter fejleszteni; kérdés tehát az, valyon szük-
 séges-e az alsó szabolcsi társulatnál? Én erre
 nemmel felelek. Mert a mint már fentebb
 előadtam, az 50-es évekből árterfejlesztés, nem
 ugy akottatott meg, hogy mint a ruhát ma
 fölvegyük, holnap levestük; — hanem meg-
 akottatott ugy, hogy az mindaddig, míg
 a Tisza szabályozás végre nem hajtatik, egy
 részt köteleltséget ró az érdekeltégre, más
 részt jogot biztosít az árterül nem vett fölbi
 birtokosokra. És a mely körülményt az érdekelt-
 ségnek azon része, mely mint a hajdu városok-
 ban is kisebb birtokosságot foglal magában, a
 vegrehajtott tagosításoknál, osztozkodásoknál,
 az 50-es években vegervényesnek állított ár-
 ter megállapításához alkalmazottan eszkö-
 zölte.

Mindenzen bonyodalmakkal szemben az
 50-es évekből árterfejlesztés elég világosan
 kimutatja, hogy az érdekeltég, mily arányban
 köteles terhet viselni, mit eléggé igazol a társu-
 lat által régóta, de az 1884. XIV. t. cz. meg-
 alkotása óta is hibátlanul, és a többi tisz-
 szabályozási társulatokkal is versenyző szerve-
 zete és munkálkodása. A törvényvel tehát el-
 lentében nem áll, már csak azért sem, mert
 a törvény intenciójának eddig is megfelelt, meg
 fog felelhetni ez után is.

Illő köszönettel veszem társulati igazgató
 ur statisztikáját, mert megvallom, arról eddig
 nagy részben tájékozatlan voltam; hanem e
 statisztikából korántsem azon meggyőződést
 szereztem, a mit társulati igazgató ur
 levont. — Ugyanis köztudomá-u, hogy az alsó
 szabolcsi ártert kepező terület egyrészt a
 hajduvárosok lakosai által apró parcellákban
 birt területek alkotják, még ellenkezőleg az
 árterek tetemes részét nagy birtokosok teszik.
 Ebből megvárazható ki társulati igazgató ur
 által is beismerett azon körülmény, mely szerint
 a fejjadulas leginkább a hajduvárosokban és
 Debreczen városában mutatkozik. Oka annak,
 hogy a 140,772 hold új árterből csak is 50,000
 hold támadtatott reklamatióval, az mert a nagy
 birtokosság érdekere nézve nem annyira sé-
 relmes.

De én nem numerálandónak tartom ez
 esetben a reklamációkat, hanem ponderálandó-
 nak. Mert annak az 50,000 holdat reklamáló
 érdekeltégnek, kik mint igazgató ur is mondja,
 nem annyira a műszakilag megállapított árter

ársaság"
 ársulat házában.
 400,000 kr.
 rona.
 ksége alatt meg-
 a legkedvezőbb
 okat készségesen
 utáni igénykösei.
 gyarországi
 nberger J.
 ertítkar.
 ynökség.
 eppek
 es népszerű a gyó-
 etvagytalanság gyó-
 felbőfoga kolká-
 szoval a gyomor bár
 a gyomor túlterhelése
 antalmaknál, mint ki-
 gyomorcsépek sok
 szakra menő bizo-
 40 krajczár. Kettős
 győztesre Krausler-
 ügyei. Csak az oly
 magya egy zold vonalon
 a vonal aláírásommal
 k.
 ol, Tamássy Béla,
 Dioszeg: Vaday
 — Kaban: Horváth

szin ellen, mint inkább a reclamát területeknek az ártérbe foglalása ellen irányultak, szemben a nagy birtokosság jelzett helyesléssel, óriási súlyt ad azon tiltakozás, mely a jogos érdekek megtámadása ellen a kisebb birtokosok részéről kifejeztetett. A példa világosi.

Az egri káptalannak van talán 75,000 holdja az egyezményes ártérben, amely 247,800 holdat tesz; ha most a műszaki ártérfejlesztés szerint 100,000-re emelkedett is, szemben a 336,527-re emelkedett holddal, világos, hogy az érdekek sérelmet nem szenvedtek. De midőn egy kis birtokosnak eddig ártérmentes 100 hold birtoka az új ártérbe soroztatik, annak nem csak az a vesztesége, mert az ézentul tiszaszabályozási költséggel terheltetik, hanem vesztesége az értékvesztés útján, birtoka értéke $\frac{1}{2}$ részének elvesztése. Meltán okozott tehát felindulást a kisebb birtokosoknál az ártérkek kiterjesztése akkor, mikor a nagy birtokosoknál semmi károsodást elő nem idéz. Legyen szives társulati igazgató ur próbát tenni, leszámítva az egyezményes ártérben foglalt nagy birtokosok ártérét, valyon 30 százalékos-e az a mennyiség, mely meg reclamáltatott. De nem kívánja az ártér kiterjesztését a nagy birtokosok érdeke sem, mert a mit veszítnek az által, hogy aránylag több ártérrel bírnak az egyezményes ártérben, mint a műszaki ártérfejlesztés szerint az értékvesztés következtében, a mit a vámon nyereség elvesztik a révén, vagy is mennél több részre soroztatik birtokaikkal az ártérbe, annival kevesebb lesz egész birtokuknak értéke.

Társulati igazgató ur azon hitének ad kifejezést, hogy a szembenő méltánytalanságok az osztályozás folyamán enyhíthetők lesznek. Kicsi vizsgálás az annak, ki az ártérbe soroztatás által birtoka értékének $\frac{1}{2}$ részét már elvesztette, és ráadásul még évenként, ha kis részben, de mégis terheltetik tiszaszabályozási költséggel. Az ugyan nem fogja a közmegegyezést előidézni.

En tehát felkerendőnek tartom a társulati igazgató ur azon hitének ad kifejezést, hogy figyelembe vévén az általam kifejezett aggodalmakat, tartsa fenn a régi egyezményes ártér továbbra is, mert azt a törvénynek egyetlen betűje sem ellenzi, hajtassa végre az egyezményes ártérnek parcellánkénti kimutatását, mert az nem lehetetlen.

Felkérem egyenként az érdekelteket, községeket, hogy most, míg ideje van, igyekezzenek a fentebb jelzett érdekeket megfogalmazni, ne hogy késő legyen, mert ha a kisebb birtokosok fentebb jelzett károsodását, a nagyobb birtokosok is méltányolni hajlandók, és akarják, szerintem semmi sem áll útjában, hogy a köznyugalom helyre álljon, és a tiszaszabályozási ügy is a mellett helyes és törvényes irányban mozoghatson.

Felkérem különösen társulati igazgató ur becses figyelmét, hogy tanulmányozván a helyzetet, mint kinek legtöbb alkalma, de hivatalos kötelessége is van az ügyet helyes irányba vezetni, ne álljon a kevésbé szigorú törvény szigorúbb rendelkezései mellé, hanem az érdekeltségnek megnyugtathatása szempontjából, a károsodottak érdekeit tegye a törvényes szempontok mellett fáradozásai súlypontjává, mert csakis úgy lehet, ha az érdekeltségnek minden factora jóakarattal működik közre, hogy ne érje elviselhetetlen károsodás azon kisebb birtokosokat, kik személyes ügyeik védelmére személyesen közre nem működhetnek.

Id. Csahány Ferenc.

Görgey és Kossuth.

Visszavonulva a világtól, alig érintkezve embereikkel, évek óta él Visegrádon egy ember, a ki nevezetes szereplője volt a szabadságharcnak.

Ugy hívják, hogy Görgey Arthur. Nagy ritkán akad ismerőse, aki bemenne hozzá, ő maga alig mozdul ki a villájából. Többnyire kertjében dolgozgatva tölti az időt.

E hónap 21-én délfelé a magyar sereg egykori fővezére szintén a kertjében rendeztetett egyetemet, mikor egy ismerőse meglátta.

Bement hozzá és megkérdezte tőle: — Tabornok ur, hallotta-e már a szomorú hírt?

— Miféle hírt? — Kérdezte Görgey. — Kossuth meghalt!

Görgey félre fordult és — azt mondják — könyvet törölt ki a szeméből.

Aztán bement a lakásába s azóta sniki, se látta, csak a szolgálja.

Kossuth.

Sötét felhő, a gyász nehéz borja Terjeng az ezred-éves hon felett; Mely fájdalom kinozza, tepi dulja Az egyet érző honfi-szíveket. Egész hazát sikoltó jajkiáltás Verfagyáló viharja zúgja át, Mert a halál a szentnek néma sirt és, Ki lélekben imádkozta a hazát.

Már ifjúsága üde reggelében Dicsőfényt lövelt szét, mint a sarki nap, Mely éjjel is azért kereng az égen, Hogy a zord vidék lenne boldogabb. Beszédét mézét táp gyanánt fogadja A honfi ezrek lelkes tábora; Legyőzte a sötét eszmék lovagja, Midőn hasonlót nem hallott soha.

Majd életnapja föl, magasba hágott, Teremtő fényén szabad eszme kelt; Vad armány mére rá nehéz fogságot, Átokra hiva minden hű keblét: De a rablét csak új erőre edzé, Szellemfőnsége megnyilatkozék; A jobbágság igáját törve ketté A jobbágság igáját a nép.

Szabad hazát teremt nemzetének Minő felezzel óta nem vala, Örök nevével nagy tettek beszélnek S sirva emlékszik a dicső anyagra, Egyenlőség, testvériség, szabadság Szentháromságát imádkozta ő. Ez istenség útjára sosem hág A végenyészlet s a muló idő.

Leiket ható szavában buveró van, Igaz jogért a nép fegyvert ragad, — Az Ur segél minden nemesben, jobban Dicső népem, csak el ne hagy magad! — S lebirkozokt érszokat, hataimat A föld porából két felistenek, Kik a hazáért örömtelvé haltak, Dicsőítést s áldást érdemlenek.

De ráomlott győzelmes nemzetére Vad hordáival észak kenýura, És összedönté, semmit nem kimélve, Mit a szabad nép alkotott vala. Világosnál borul a honra éjjel Borzalmasan-sötét s csilágtalan, Veres harag bosszúja tepi széjjel, Kinek szívében honni vágya van.

És hontalan lón, a ki hont teremtett, Keblében sajtó és vérző sebek, De hű reménye nem hagyá a szentet: Hogy rabházja még boldog lehet. Sokszor közel volt édes-fényes álma Valót ígérő alkotásához, Ám a családás mérges viperája Ujabb kinokon ujabb kint okoz.

Vészben, viharban edzett érc-szoborként Jelezte a hon ősi szent jogát, Melyre a honfi vágya hinte dicsőfényt Fellángoló hevével fonva át. De fájdalom megtört a honfi érzet, Midőn számuzte legnagyobb fiát, Ki idegenben büszke fővel lépett Alázatásnak kinját érzi át.

De nem hajtót meg kényszer helyzetében Majd szádos életnyomás alatt, S nem süthető rá bélyegét a szégyen, Vegdobbanásig hű és nagy maradt. Itália szabadságtelt derűje Lehelt agg homlokára dicső-sugárt. Midőn orozva feléje kerüle A gyors halál, mit már óhajta várt.

A Génusz most szárnyait kitarja S borongó árnyal leng e hon felett, Valódi gyászának feltörökő árja Egyenlőve tesz halált s életet... Megdobban a szív, millióknak szíve S nyomban határoz a népakarat: Legyünk mindnyájan a lángeszme hive, Mely a dicsőről örökül maradt.

Megássza a sirt. Hazája szent földje Fog szolgálni a nagynek vankosul, A sirvirágnak hiven ápoli zöldje Könnyharmattól végtelen virul. Oh népakarat őrizd tiszta fényben Agg pátriárkád bölcs jelmondatát: — Nagy lesz a hon, csak önbizalma éljen S csak egyetértés lelke hassa át!

És most tekintsünk könnyezőn a sirra, Hol az anyag nyugodtan porlik el; De hantjára föltámadás van írva: Az eszme él s örökkön ünnepel. Évszázadok hullámi partot moosnak S az idő medrért nyomja sok salak; Jön-e utódja nagy Kossuth Lajosnak, Ki tisztogatva épít új falat?!

Kállay István.

Kossuth képviselővé választása 1867-ben.

Kossuth Lajost 1867-ben tudvalevőleg Váczott képviselővé választották meg, még pedig a népnek egyenes óhajtasára.

Erről a választásról a következő érdekes reminiscenciákat közlik:

Az 1865. decemberében megválasztott képviselő báró Podmaniczky Armin ugyanezkor leküszönt és ismét főszolgabírói hivatalt vállalt Pestmegyében.

A képviselőválasztási bizottság a főthi grófot, Károlyi Sándort kérte meg a képviselőjelöltség elfogadására, amit gróf Károlyi, aki szintén ellenzék volt, elfogadott. A demokrata vácziak azonban az ellenzék érzelmi főur helyett hozzájuk illő demokratát óhajtottak.

Néhány 48-as honvéd egyik városregi korcsmában Kossuthot emlegette. Erre az ott levő választókban föltámadt az eszme, hogy Kossuth Lajost, aki most már haza is jöhet, fogják megválasztani képviselőnek.

Négy szál ember kezdeményezte Kossuth jelölését. Másnap, mikor ismét összejöttek, már egy Kossuth nevet viselő nemzeti zászlóval jöttek a kis korcsmába.

Azon tanakodtak, hogy melyikőjük hordozza végig a zászlót a város utcáin, de a négy kezdeményező még az abszolút rendszer

hatása alatt állott és nem igen volt meg a bátorságuk hozzá: a legidősebbik végre neki bátorodva átvette a zászlót.

Ezzel az öt szál emberből álló csapat egy pár cigányanyálgépigvonult a város utcáin, Kossuthot eljenezve és ezt a nótát énekelve:

Kossuth Lajos azt izente...

A csapat egyre nőtt s mire a város felső és alsó részét bejárták, már egész emberáradat ment a Kossuth zászlaja után. Vácz választópolgársága, mint egy ember ott volt.

A tömeg a városháza elé vonult és itt nyíltan követelte Kossuth Lajos megválasztását. Hiába mondták az erkélyen megjelent bizottsági tagok, hogy Kossuth Lajos nem fog hazajönni!

— Mindegy, Kossuth Lajos legyen a képviselőnk! — zúgott a tömeg.

Mikor a főthi kastélyban gróf Károlyi Sándor erről értesült, kijelentette, hogy ő Kossuth népszerűségével nem mérközhetik és a jelöléstől visszalepett.

A választás augusztus 4-ikén történt. A városháza terén újra összegyűlt a tömeg és követelte Kossuth Lajos megválasztását. Rudnay József pestmegyei nagybirtokos megkérdezte a választóktól: nincs-e ellenjelölt?

— Nincs! Eljen Kossuth Lajos! — hangzott a válasz.

Kossuth Lajost megválasztott képviselőnek hirdették ki; a néptömeg örömmámorban uszott és Kossuth Lajos éltetésével vonult el.

A mandátumot elküldötték Turinba, kérve a nép atyját, hogy jöjjön haza.

Kossuth, kit Vácz választott az alkotmány helyreállítására után képviselőnek, a vácziak bizalmát megköszönte és Rudnayhoz intézett levelében kifejtette azokat az okokat, hogy miért nem jöhet vissza.

A levél meglehetősen antidinasztikus volt, de azért Bösörményi László, a balpart akkori organumában, a Magyar Ujság-ban, melynek szerkesztője volt, közölte Kossuth levelét. Bösörményit ezért vizsgálat alá helyezték és fogságra ítélték, Rudnay Józsefet felmentették.

Az akkori állapotokat élénken jellemzi, hogy az igazságügyminiszter rendeletet adott ki a nyomtatásban megjelent levél elkobzására, de a vácz rendőri hivatal jelentése szerint egyetlenegy példányt sem találtak.

A turini temetés.

Turin, márcz 28.

Derült tavaszi reggel köszöntött ma Turin városára, bucsuzól a nagy halottól, a ki önkéntes számkivetésében tizenkét évig volt állandó lakosa a városnak.

A város népe már a kora hajnali órákban gyülekezett azokon az utcákon, melyeken a gyászszertartás után a koporsó utolsó útját teszi a vasuti állomásig. Óriási néptömeg hullámozott fel s alá, mely percéről percre nagyobbodott.

A küldöttek ezalatt találkozó helyeiken gyülekeztek s csoportosan vonultak fel a Corso Vittorio Emanuelet, mely számukra kijelölve volt. A hatalmas ut mentén a házak ablakai és erkélyei gyászjelvényekkel voltak díszítve.

Nyolcz óra beláthatatlan embertömeg verődött össze az utcákon, mely néma esőben állott sorfalat s meghalottsággal nézte a küldöttek és a notabilitások felvonulását.

Egész Turin ott volt, hogy megadja a végtisztességet a magyar tábornok-nak, mint Kossuthot általában nevezték. A közönség elepte a templom egész környékét.

Fél kilencz óra lehetett, mikor a gyászvendégek felvonulása megkezdődött. Legelől jött Bescia város küldöttsége, a magyarországi olasz légio lobbogója alatt. A küldöttség tagjai díszgyehruhában voltak s büszkén, ném a fájdalommal követték a gyászba vont magyar lobogót.

Garibaldi katonái következtek a sorban ezután. A garibaldisták festői katonaelegyhruhájukban mely hatást kellették a közönségben Csupa öreg emberek már, a kik egykor annyi hősséggel küzdöttek Garibaldi vezetésével az olasz szabadságért. Lehajtott fővel, a fájdalom kifejezésével arcukon, szótlanul lépdelték a csatákban megtepett harci lobogó alatt.

Könnybe lábadtak a szemek, mikor ezeket a vén katonákat sirni látták. Busan mondogatták, amint odállottak a számukra kijelölt helyre: Il generale! Il generale!

Ezután jöttek az olasz szabadkőművesek, négy hatalmas zászló alatt, mely a szabadkőműves jelvényekkel volt díszítve. Eljöttek ők is, hogy elsirassák Kossuth Lajost, a ki az egész világon tán a legjobban érte meg az ő tanait. Komolyan, méltóságteljesen állottak fel a sorba.

Következnek a veteránok, szintén harci zászlók alatt. Tompa dobszóra lépdelték az öreg katonák, a kik a magyar légioval annak idején együtt harcoltak a közös ellenesség ellen.

Sorra egymásután vonultak fel a munkás egyletek s egyéb testületek, valamenyen gyászt hirdető zászlók alatt.

Fél kilencz van s máris vagy 300,000

ember tolong az utcákon. Itt van egész Piemont s gyászol a magyarokkal.

A sorok előtt a városi díszőrség a tűzoltóság és a carabinieri vonták kordont, nehogy a nagy tömeg valamiképp megbontsa a rendet.

Egyszerre a zúgó tömeg hirtelen elnémul s csend borul az utcákra: a templomajtó előtt megáll a fényes halottas kocsi, kőzékori kosztumbé öltözött hajporos parókás szolgálakkal.

Az olasz lobogók mindenütt félrabocra vannak eresztve. A spanyol és bolíviai konzulátusok épületén az állami lobogókat szintén félrabocra eresztették.

Pont kilenczóra a család tagjai és valamennyi itt időző magyar küldöttség bevonult a templomba zászlókkal és koszorúkkal.

A templom zsúfolásig tömve volt.

A ravatal mellett a templomban Turin István a marsalai ezrek nevében mondott beszédet. Utána Voli turini polgármester, Márkus József Budapesti polgármestere és Rohonczy Gedeon beszélték.

A beszédet elhangzása után Peyrot lépett a szószékre és imát mondott. Ezután Veres József országos képviselő, orosházi ágostai evangélikus lelkész mondott gyászbeszédet. Utána Appin beszélt francziául.

A szertartás közben a turini nők kara gyászdalt énekelt.

Peyrot imája rekesztette be a templomi szertartást s erre lassan megindult a menet ki a templomból.

A magyar képviselőház, Turin és Budapest főváros szögái vállalkra emelik a koporsót, melynek szárgyait magyar képviselők viszik és kikisérlik az utcára, hol ezernyi néptömeg kalap leveve üdvözli a magyar nemzet halottját.

Sokáig tartott, míg a zsúfolási, megtelt templom kiürült és az utolsó vendég is követte a koporsót...

A fényes Corsó Vittorio Emanuel beláthatlan néptömeg lepi el. A járdákon gyászba öltöztetett közönség áll sorfalat. Egyletek, testületek, küldöttségek mely csendben várják a halottat. A házak ablakain és erkélyein Turin legelőkeőbb közönsége foglalt helyet. Mindegyik, a merre a menet haladt, káprázató gyászpompa tárul elének. A házak fekete zászlókkal fellebbogóva, az idegen konzulátusok épületei előtt az illető államok lobbogói félrabocra vannak eresztve. Minden középületen ott lobog a gyászfátyollal bevont olasz trikolor.

Fél tizenegy órákor indult meg a menet a templomból. Elöl Turin város zenekara, utána a koszorús kocsi, telve Olaszország flórjának legremekb termékeivel és Magyarország könynyel áztatott virágaival. Majd jön Kossuth Lajos koporsója.

A koporsó láttára mindenki levette kalapját. A gyászindulók zenéjébe belevegült a sorfalat képező különféle egyletek dobpergése.

A halottas kocsi után a család, mely után a magyar képviselőház, Budapest és Turin, a magyar küldöttségek képviselői haladnak könyözve, sirva.

A menetet beláthatlan tömeg követi és kíséri a Carlo és Felicie-utcákon végig, melyeket mindenütt óriási néptömeg tart megszállva.

Néhány helyen egy-egy percre megáll a menet, mert még utközben is akadnak részvételmanifestációk.

Igy ér a menet nagy lassúsággal, de példás renddel az indóház hatalmas arkadjai alá, hol hatalmas sátor volt elhelyezve. Az óriási fekete drapériák alatt felállítottak a koporsót, — im utra készen a haza földje felé!

A menet elrendezkedett a pályaudvar hatalmas boldozata alatt. A hangulat itt leirhatatlan volt.

Mindenkit nemcsak nagyfoku elfogadás, de mély levertség is szállt meg. Mi magyarok sirva borultunk egymásra. Alig a'ig tudunk magunkon erőt venni, a mikor Turin város sindacoja, Voli szenátor csengő, messze hallható hangon kezdett bucsut venni Kossuth Lajostól.

Meghatva emlékezett meg Olaszország lelkes polgáráról, — kit Magyarország adott neki és kit most Magyarország ismét visszakövetel.

Kossuth Lajos hamvait elviszik közüllünk de emléke itt marad örökre, — fejező be Voli beszédét — és mindenkor lelkesíteni fog szabadságra! Mélyen meghatva adta át a drága hamvakat Márkus polgármesternek, ki franczia beszédben köszönte meg mindazt a figyelmet, miben Turin mindenkor részesítette Magyarországot legjobb fiát. Helf Ignác pedig olaszul köszönte Turinnak vendég szeretetét és ezzel átvette a drága hamvakat, melyek immár a magyar nemzet kincsévé váltak.

Midőn Turin város küldöttsége ünnepiesen elbucszott Kossuth koporsójától, először a magyar képviselőház küldöttsége lépett a koporsó elé. A küldöttség szónokája Rohonczy Gedeon volt, a ki néhány szép mondatban adott kifejezést amaz érzelmenek, mely a magyar nemzet törvényhozását fogja el Kossuth

halála felett. demeiről, mely fog megfedeke. A nemzed. dott S z e n t Lajos elszaval mindenkire.

A szép getlenségi és Bartha M legszebb szöve.

Esetelte vedéseit, ki szabadságot, tette fényes sz z etében annyit tett. Majd lelt, mely Kossuth és végül megf is legközelebb 48-as párt, ne elveit.

A gyönyörű volt. A ravatott Bartha vá mondott néha litette a Magyaró egyházi polgá suth Lajosnak.

Eddig p szédek befejez kékezn az óráttörte a kor egy-egy virágyobb magyar jezte be dicső

Óriási tartani és ig det helyre l Folyton

gárok száza, senek annak rája volt lta

A gyász viselők és h Garibaldi és szorut tettek

Mig Tur czákon és m kel fogadják zonyivja, hog szunkban, add koporsót egy melyen csak

és egy feher hamvait tart teszi meg Ma hazafele!

A g

A de t ársulat nap látogató melynek egye fejezte ki a s át a nemzet a közgyűlést, hogy olvassa következőleg

Tisztelet. Az örök folytán meg héten nem — hanem ú részen.

Ezen s sággal terjed Magyarországit ugyszólván magyar ember ték nagy tel

Ezen h sok és falva ják, hogy a tésége van.

Mi benn testi és lelik eszme, hogy apánk vege üljük.

Ezen c ezen gyűlést tület intézke szeretett nag néhai boldog április hó 1-t tisztességet csekély erőnt tegyük. S kö totítására.

A közz részvételt mé társulat Kossu ség által kos Lajos elnök, h á s z Gábor döttségi tagok ták, hogy a g nak idején 50 sulat.

A ker ifjusága Apr. 6-án az nepélyt tart

...ezekön. Itt van egész Pie-
magyarokkal.
...a városi díszorség a tűz-
...bimérik voltak kordont,
...meg valamiképp megbontsa
...zúgó tömeg hirtelen elné-
...az utcákra: a templom-
...a fényes halottas kocsis, kö-
...öltözött hajporos parókás

...gók mindenütt félárbozra
...A spanyol és bolíviai kon-
...az állami lobogókat szintén
...tek
...kor a család tagjai és va-
...magyar küldöttség bevonult
...akkal és koszorúkkal.
...szólásig tömve volt.
...ett a templomban Túr-
...álai ezek nevében mondott
...Mihályi turini polgármester,
...F. Budapesti röpígármes-
...z J. Gedeon beszélték.
...hangzása után Peyrot
...és imát mondott.
...József országos
...agostai evangélikus lel-
...beszédet. Utána Appin

...közben a turini nők kara
...rekesztette be a templomi
...massan megindult a menet
...előház, Turin és Budapest
...állaira emelik a koporsót,
...magyar képviselők viszik
...zara, hol ezernyi néptö-
...üdvözli a magyar nemzet
...míg a zsúfolásig megtelt
...az utolsó vendég is kö-

...Vittorio Emanuel be-
...lepi el. A járdakon gyász-
...seg áll sorfalat. Egyetek,
...ezek mely csendben várják
...shabkain és erkélyein Turin
...ege foglalt helyet. Minde-
...menet haladt, káprázató
...elénk. A házak felele-
...zava, az idegen konzula-
...az illet államok lobo-
...vannak észre. Minden
...fog a gyászfátyollal bevont

...rakor indult meg a men t
...ól Turin város zenekara,
...Kocik, telve Olaszország
...kebb termékeivel és Magyar-
...zított virágaival. Majd jön
...orja.

...látára mindenki levette
...ndulók zenéjébe beleve-
...pező különféle egyletek
...osi után a család, mely
...viselethez, Budapest és Tu-
...tségek képviselői halad-
...áthadlan tömeg követi és
...es Felicie-utcákon végig,
...óriási néptömeg tart meg-

...egy-egy percze megáll a
...közben is akadnak rész-
...ot nagy lassúsággal, de
...dóház hatalmas arkádjai
...átor volt elhelyezve. Az
...riák alatt felállítottak a
...a készen a haza földje

...rendezkedett a pályaudvar
...aatt. A hangulat itt leir-
...esak nagyfokú elfogadás,
...szallt meg. Mi magyarok
...másra. Aliz, aig tudunk
...ni, a mikor Turin város
...ator csengő, messze hall-
...ett bucsut venni Kossuth

...kezelt meg Olaszország
...kit Magyarország adott
...magyarország ismét vissza-
...hamvait elviszik közülünk
...örökre, — fejező be Voli
...enkor lelkesíteni fog szá-
...eghatva adta át a drága
...gármesternek, ki francia
...meg mindazt a figyelmet,
...kor részesítette Magyaror-
...foly Ignác pedig oaszul
...vendégszeretetét és ezzel
...akat, melyek immár a ma-
...e váltak.

...ros küldöttsége ünnepe-
...suth koporsójától, először
...sz küldöttsége lépett a
...sz szónoka Rohonczy
...néhány szép mondatban
...erzelemnek, mely a ma-
...hozását fogja el Kossuth

halála felett. Megemlékezett Kossuth nagy ér-
deméről, melyekről hálás nemzete sohasem
fog megfeledkezni.
A nemzeti párt nevében hasonlókat mon-
dott Szentiványi Árpád, ki után Bartók
Lajos elszavalta ódáját, mely mely hatást tett
mindenkire.

A szép versek elhangzása után a füg-
getlenségi és 48-as párt szónoka lépett elő.
Bartha Miklósnak talán ez volt
legszebb szónoklata, melyet valaha elmondott.
Ecseltele Kossuth nagyságát, tényeit, szen-
vedéseit, ki egymaga vivta ki nemzetének
szabadságát, polgárainak egyenlőségét. Ismer-
tette fényes szónoki tehetségét, melylyel nem-
zetében annyi reményt és önbizalmat ébreszt-
ett. Majd leírta azt az óriási veszteséget,
mely Kossuth halálával Magyarországot érte
és végül megfogadta, hogy azok, kik életében
is legközelebb álltak hozzá, a függetlenségi és
48-as párt, nem fogja elejteni Kossuth nagy
elreit.

A gyönyörű szónoklat hatása nagyszer-
ű volt. A ravatal előtt mindenki kezet szorít-
ott Barthával, ki után Sturmán György
mondott néhány bucsusztót, melyekben telem-
lített a Magyarországon most folyamatosan le-
vő egyházpolitikai mozgalmat is, melyben Kos-

Eddig példás volt a rend, de mikor a bez-
szedek befejezték, nem lehetett több meg-
fakézni az óriási emberáradatot. A közönség
átörte a korlátokat és mindenki igyekezett
egy-egy virágot, vagy levelet letépni a legna-
gyobb magyar emlékére, ki Olaszországban fe-
jezte be dicső életét!

Óriási munkába került a tömeget vissza-
tartani és igen igen soká tartott, míg a rend-
et helyre lehetett állítani.

Folyton érkeznek ide apályaudvarba pol-
gárok százai, hogy egy utolsó pillantást ves-
senek annak a koporsójára, ki oly nagy bá-
rája volt Itáliának...

A gyászszertartás után a magyar kép-
viselők és hírlapírók elemeinek Viktor Emánuel,
Garibaldi és Cavour szobraihoz, hol egy-egy ko-
szorut tettek le a magyar nemzet nevében.

Mig Turin népe ott sűrű-forog az ut-
czákon és mindenütt rokonszenves tüntetek-
kel fogadják az itt levő magyarokat, bebi-
zonyítva, hogy mily élénk rezeit vesznek gyá-
szunkban, addig vasuti munkások elhelyezik a
koporsót egy fekete postóval bevont vagonba,
melyen csak ez a felirat

«feretro» (koporsó)
és egy fehér kereszt jelzi, hogy Kossuth Lajos
hamvait tartalmazza magában. E vagonban
teszi meg Magyarország kormányzója az utat
hazafelé!

Ujdonságok.

A gyászoló Debreczen.

A debreczeni cizmadia társulat, Pongó Lajos elnöklele alatt, teg-
nap látogatott rendkívüli közgyűlést tartott,
melynek egyedüli tárgya az volt, hogy miként
fejezze ki a társulat részvételt a hozzájárulá-
sát a nemzeti gyászhoz? Elnök megnyitván
a közgyűlést, felkéri Juhász Gábor jegyzőt,
hogy olvassa föl az elnöki előterjesztést, mely
következőleg hangzott:

Tisztelt társulati gyűlés!
Az örök végezt kérelmetlen intézkedése
folytán megdöbbentő hírek száltak szét e
héten nemesak Kárpattól Ádriáig,
— hanem úgy szólván mind az öt világ
részen.

Ezen megdöbbentő hír viltám gyors-
sággal terjedt el, meghalt KOSSUTH LAJOS,
Magyarország volt kormányzója, vezér sllaga,
kit ugyszólván szeretett, imadott minden igaz
magyar ember, sőt meg ellenségei is beösmert-
ték nagy tehetségét.

Ezen hír halására gyászt öltöttek váro-
sok és falvak, még a harangok is busan kong-
ják, hogy a nemzetnek nagy halottja s ves-
tesége van.

Mi bennünk is, mint a megboldogultnak
testi és lelkielig hű tisztelőiben, felebredt azon
eszme, hogy szeretett nagy hazánkfia és
apánk végtisztességétélét kegyelettel meg-
üljük.

Ezen cél vezetett bennünket arra, hogy
ezen gyűlést megtartsuk és mint erkölcsi tes-
tület intézkedéseket tegyünk arról, hogy hön
szeretett nagyhazánk fia, volt vezércsillagunk
néhai boldog emlékü Kossuth Lajosnak folyó
április hó 1-sején Budapesten tartandó vég-
tisztességétélére a nagy halott érdemeihez
csékély erőnkhez mért intézkedéseinket meg-
tegyük. S kérjük a gyűlést ennek fogana-
tosítására.

A közgyűlés ezen előterjesztést mely
részvétellel meghallgatván, elhatározta, hogy a
társulat Kossuth koporsójára három tagu küldöt-
ség által koszorut helyez a koszorut Pongó
Lajos elnök, Kurucz Miklós alelnök és Ju-
hász Gábor jegyző viszik föl — mint kül-
döttségi tagok — Budapestre. Végül elhatáro-
ták, hogy a debreczeni Kossuth-szoborra an-
nak idején 500 koronát adományoz a tár-
sulat.

A kereskedelmi akadémia
ifjusága hat heti gyászt visel Kossuthért.
Apr. 6-án az akadémia dísztermében gyászün-
nepélyt tartanak; Kossuth koporsójára koszo-

rut tesznek s megindították a gyűjtést a deb-
reczeni Kossuth-szoborra is. Ugy a kereske-
delmi akadémiában, mint a többi magasabb és
alsóbb rangu tanintézetekben, Kossuth elhan-
tolásáig, szünetelnek az előadások.

A kereskedő ifjak önképző
egylete ma este 1/9 órakor, egyleti helyi-
ségében, rendkívüli közgyűlést tart, melynek
egyedüli tárgya a nemzeti gyászhoz való hoz-
zájárulás lesz.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara tegnap délután
tartotta rendkívüli közgyűlést elhunyt nagy
hazánkfia Kossuth Lajos temetésén le-
endő képviseltetése tárgyában.

S ez tina Lajos elnök megnyitván a
közgyűlést s jelezvén az összejövetel célját,
megindító szavakkal méltatta az elhunyt nagy-
hazafi érdemeit és vázolta a gyászba borult
nemzet nagy halottjának életében a hazai
ipar és kereskedelem terén kifejtett működé-
sét, valamint azon nagyszabású alkotásokat,
melyeknek Kossuth Lajos uttörője volt. A
kamara tagjai elnököknek lendületes beszédét
fennállva, meghatóttan hallgatták végig és
egyhangulag hozzájárultak Dr. Király Ferencz
kamarai titkár által előterjesztett következő
határozati javaslatához:

«Mondja ki határozatilag a közgyűlés,
hogy 1-ször Kossuth Lajosnak a magyar
nemzettel, valamint a magyar kereskedelem
és iparral szemben szerzett nagyérdemét
jegyzőkönyvben örökíti meg. 2-szor a család-
hoz részvételt intéz. 3-szor Budapestre a
temetésre elnököknek vagy alelnököknek veze-
tése mellett 3 vagy 5 tagu küldöttséget me-
neszt. 4-szer a ravatalra a debreczeni keres-
kedelmi és iparkamara nevében koszorut
helyez. 5-ször felhívást intéz a kereskedők
és iparosokhoz, hogy a temetés napján üzle-
teiket zárva tartassák. 6-szor Kossuth szoborra
500 koronát ad. A kamara képviselétében
a temetésen megjelenő tagokul megvá-
lasztottak: Szabó Kálmán, ki a küldöttséget
vezeti, továbbá az iparos osztály képviselétében
Pongó Lajos, a kereskedő osztály képvis-
elétében Kovács Mihály és a kamara irodája
képviseletében Grünwald József fogalmazó.
Dr. Király Ferencz titkár más oldalról léven
a temetésnél elfogadva. A miskolci kamara
indítványa folytán végül elhatározott, hogy
a hazai kamarák küldöttei a temetésnél egy
csoportban vegyenek részt és hogy a rava-
tatra közösen is koszorut helyezzenek. Ezzel
a rendkívüli közgyűlés véget ért.

Az iparos-kör gyásza. A deb-
reczeni iparos-kör tegnap rendkívüli választ-
mányi ülést tartott Serli Ede elnöklele
alatt, melyen elhatározták, hogy Kossuth em-
lékét jegyzőkönyvileg megörökítik, a gyászoló
családhoz részvételt intéznék, Kossuth ko-
porsójára küldöttség által koszorut helyeznek
(mely küldöttség tagjai Rösler Richard el-
nöklele alatt Berger Jenő, Horváth János,
Stieber János, Baum Miksa és Blaskovics
Mihály lesznek), a kör tagjai Kossuthért 6
heti gyászt viselnek, Kossuth debreczeni szob-
rára gyűjtési indítanak, melyet a kör azonnal
meg is kezdett 10 frttal.

Ezzel kapcsolatban Rösler Richard,
Berger Jenő és Horváth János építészek és
téglaárasok, a kör tagjai, azon nagy lelki
ajánlatot tettek, hogy a debreczeni Kossuth-
szobor alapozási munkálatait díjmentesen
eszközlik.
(Ezen ajánlat mintegy 3000 frtot
képviselel.)
A kör tagjai, a gyász dacára is, éljen-
zessel fogadtak ezen hazafias ajánlatot.

A debreczeni fényképészek, festők és
műbarátok, művészi kivitelű koszorut külden-
nek Kossuth koporsójára.

Kossuth és Debreczen. Turin-
ban, Kossuth családja előtt, Debreczen
sz. kir. város küldöttsége részéről Dr.
Bakonyi Samu bizottsági tag, lapunk fő-
munkatársa fejezte ki Debreczen városá-
nak osztatlan részvételt és mély gyászt.
E részvét-nyilatkozatra Kossuth Ferencz
igy válaszolt: — »Apám politikai műkö-
désének főszínhelye Debreczen volt,
de most nem akarok politikáról beszélni.
Meg vagyok győződve, hogy sirja Ma-
gyarországon nagy befolyással lesz a nem-
zet politikai érületére.»

A debreczeni női gyásza. A deb-
reczeni lékes honcanyok ezüst-koszorut kül-
denek Kossuth koporsójára. Az adományok e
kegyeletes czeúra uri nőktől és szegény asszo-
nyoktól már eddig is igen szépen gyűltek. A
történeti hűség kedvéért azért mégis föl kell
emlitenünk azt, hogy akadtak Debreczenben
olyan nagyuri asszonyok, kik a hölgyekből
álló gyűjtő bizottságnak az adakozást — ku-
nyos kijelentések kiseretében — kereken meg-
tagadták. Node nem csodálkozunk e felett,
mert a történelemből nagyon jól tudjuk azt,
hogy a magyar föld nemesak Kossuthokat,
hanem Görgey Arthurokat, nemesak Zrínyi
Ionakat, hanem csjehde vári asszonyokat is
termett. Az emberek pedig mindig egyformák
és ugyanazok maradnak! (Flammariön

elmélete.) Node sebai! Náluk nélkül is meg
lesz az ezüst-koszoru!

A debreczeni nők üdvözölő sürgönyeire,
melyeket a budapesti egyetemi ifjusághoz in-
tettek, a következő válaszok érkeztek sürgöny
utján:

I.
»A debreczeni magyar érzelmű höl-
gyeknek.
— Id. Gall Józsefné Kaffka Terezia
czimén.

Ha nemeset tettünk, titek az érdem; az
anya-tejjel szívtuk magunkba hazánk szere-
tetét!

A budapesti egyetemi ifjuság nevében:
Burg Kornél
elnök.

II.
Kálmán Lajosné, ifj. Gall Józsefné, Kult-
sár Erzsike, Munkacsú Juliska, Surányi Lajosné
ref. tanítónőknek.

Mienk a tett, titek az érdem!

A budapesti egyetemi ifjuság nevében:
Solymossy, Burg Kornél,
alelnök, elnök.

A debreczeni nők ezüst-koszoruja hol-
napról kezdve közszemlére lesz kiteve Lőfko-
vics Arhur ékszerész kirakatában.

* Kossuth-szobor Debreczenben.
A »Csokonai kör« szépietési szakosztálya teg-
nap délután gyűlést tartott a Debreczenben
létesítendő Kossuth szobor tárgyában. Kom-
lóssy Anthur bemutatja a felhívás szövege-
zésére kiküldött bizottság által megszerkesz-
tett felhívást, melyet a gyűlés elfogadott s mely
a következőleg hangzik:

Felhívás!
Töröljük le omló könnyeinket, szüntes-
sük mélyeséges fájdalomunk jalkiáltásait. Váltsa
fel azokat a hálás kegyelet építő munkássága.
A miénk, a mi örök büszkeségünk Ő hamva-
iban is mindenha.

Állítsunk Debreczenben szobrot
Kossuth Lajosnak!

Adakozzék mindenki. Gazdag és szegény,
nő és férfi, öreg és ifju, még a gyermek is
siessen tehetsége szerinti adományával.

Az adományokat elfogadja és köszönet-
tel nyugtatványozza
A debreczeni Kossuth-szoborbizottság.
(Aláíráások.)

Ezután összeállították a felhívást aláírók
névsorát. A Csokonai kör választmányának
tagjain kívül városunk társadalmának minden
rétegének vezér-főriait felkérlik az aláírásra.
Körülbelül 100—120 név lesz a felhívások
alatt, melyeket azután kibocsátjanak úgy váro-
sok, mint a közel vidék közönségéhez. —
Közelebb megalakítatik a szobor rendező
nagy bizottság.

* A gyászoló H. Szoboszló. Vet-
tük a következő levelet: H. Szoboszlón a
gyászlobogókat a város középületeire, a kir-
járásbíroság épületeire, az öszes reformatus,
izraelita és r. kath. iskolákra, a ref. toronyra
még f. hó 21-en kitétték; de a polgárság is
igen sok zászlót tűzött ki, úgy hogy pl. az is-
kola-utczán csak két házon nincsen zászló,
a nagy piaczon is csak egy házmaradt zászló
nélkül; az olvasó egyletek, a takarék-pénz-
tárak is kitétték a gyászlobogót. Férfiak és
nők gyászfátyolt viselnek. Az ev. ref. temp-
lomban tartott gyászmenet-tiszteleten annyian
jelentek meg, hogy a tágas templom szűknek
bizonyult. A temetésre 50 tagu küldöttség me-
ly magával viszi H. Szoboszló város 150
frtos bronz-koszoruját.

* Hagyjátok abba! Tegnapelőtt a
»Kulimázó Hírlap«, tegnap pedig a
másik helybeli kormánypartí lap, a »De-
breczeni Ellenőr« támadt nekünk. Ez
utóbbi nem egyenesen támad, csak oldalvá-
gásokat oszt, de éppen olyan alapos ok nél-
kül, mint azt a »Kulimázó Hírlap« tette. Mi
ugyanis városunk közéletének egyik kiváló tag-
jától, olyan embertől, kinek éppen nincs érde-
kében utczai zavargások előidézése, vetjük azon
eszmet, hogy Debreczenben, Kossuth temete-
se napján, gyászmenet rendeztessék. — Mi ezen
eszme komoly kereszül-vitelét a közönség
figyelmébe ajánlottuk s úgy tapasztaltuk, hogy
az helyesléssel találkozott. Több egylet rész-
ről jött hozzánk kérdézősködés az iránt, hogy
mikor lesz a gyászmenet, mert abban gyász-
fátyolos lobogók alatt részt akarnak venni. Sőt
már koszorukat is jelentettek be, vagy a kö-
roszlánra, vagy a honvéd-sírokra. A »D. E.«
tegnapi száma ezen eszme miatt nekünk támad,
szereplési viszketegségben szenvedőknek, s
tánczingerlőknek nevezve bennünket, az mondja,
hogy e gyászmenetben csak a csöcselék venne
részt. Csöcselék! Midőn a kormány javas-
latai mellett kell tüntetni, mint Debreczen-
ben és Budapesten történt, akkor a kormány-
partí lapok dicsőítik a népet, leborulnak a
nemzet nagysága előtt, de midőn a nép saját
érzelmeinek akar impozáns kifejezést adni:
akkor — a kormánypartí lapok szerint — csö-
cselék a neve! Arra kérjük tehát városunk
polgárait, hogy a gyászmenet tervét ejtsék el
s ne engedjék meg a »Debreczeni Ellenőr«
szerkesztőségét alkotó nagy emberek-
nek azon örmöt, hogy a szent fájdalom nyil-
vánulását botránynak s a gyászmenet
részvevőit csöcselékeknek bélyegezhessék! — A
»Debreczen« szerkesztősége.

Távirataink.

Ma ismét hosszabb távirati közleménye-
ket kaptunk (Nabresinán földárv) Dr.
Bakonyi Samu főmunkatársunktól. E távirati
közlemények nagy részét már fölháználtuk
lapunk mai számának egyes czikkeiben (»A
turini temetés«, »Kossuth és Debreczen« stb.)
a kimaradt részleteket pedig itt közöljük:

Ruttkayné Kossuth Luja urhölgy meg-
tudva, hogy a debreczeniek Turinban van-
nak, Aulich titkár által azonnal tudunkra
adta, hogy szívesen lát bennünket. Rögton
tisztelegtünk nála s páratlan szíveséggel fog-
adott bennünket.

Időközben megérkezett Kossuth Fe-
rencz is s a család tagjai a legnagyobb szí-
veséggel árasztottak el bennünket. Tiszte-
legtek Debreczen város, ügyvédi kamara, füg-
getlenségi párt és kör, kollegiumi ifjuság kül-
döttei. Kossuth fia a függetlenségi eszmékről
nagy ekesszólással beszéltek. Örizzük meg a
nagy hagyományokat, mert a nehéz idők vissza
térhetnek! (A turini temetés leírását fentebb
közöltük) Tegnap d. u. 4 órakor indultunk
Turinból.

Milánóban nagy közönség s az
egyetemi ifjak, Veronában, hova éjjeli
két órakor érkezünk, az egész városi hatóság
és nagy közönség várta a gyászvonatot. Min-
denütt megkoszorúzták Kossuth koporsóját.
Udinében, az olasz határon, ma reggel szintén
impozáns fogadtatás volt. Gyász-bokrétákat
osztottak ki köztünk olasz leányok. Görz-
ben (Ausztria) — alítólag felsőbb rendeltre
— az elibünk jövő magyarokat nem engedték
ki a peronra. Holnap, pénteken reggel, a ma-
gyar határon leszünk!

Főszerkesztő: Szinay Gyula.
Felelős szerkesztés és lapkiadó: Kósa Barna.
Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu.
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
becses tudomására hozni, hogy a legköny-
nyebben fölfogható táncztanítási módszer mel-
lett az összes szükségelt s még itt nem divó
tánczokból is oktatást adok. Az uttanfolyamok
a test helyes magatartására, a lábak helyes
használatára, tánczműveltségben és összejöve-
telekben szükségelt alkalmazkodásról oktatást
adok.

Beiratásokat elfogadok

a mai naptól személyesen, avagy kérem be-
ceses soráival megkeresni lakásomon.
Közkívánatra külön colont is rendezek, s
magánórát házánál is adok.
A táncziskolát kezdők és haladók részére
nyitom meg.

Külföldi: magyarszólo, oláhszólo.
Debreczen 1894. márcz. hó.
becses pártfogását kérve,

Schaf János
táncztanító,
Lakásom bárány-utca 2412. sz.
(125) 2-3

Első Tokaji Cognacgyár TOKAJBAN.

Aranyérmek 8 kiállításról: (Paris, Bordeaux, Nizza,
London, Berlin, Hága, Brüsszel, Chicago stb.)

A magas kereskedelmügyi m. kir. mi-
nisterium ellenőrzése alatt.
Gyári kedvezmény által kitanított.

Szíveskedjék saját érdeké-
ben tudomásul venni, hogy egyedül
mi foglalkozunk Tokajban cog-
naccyártással és kívülünk sen-
ki más

egyedüli, tokaji
valódi COGNAC

Minden más gyáros és viszontelárusító
kik készítményeiket »Tokaji cognac« czim-
mel hozzák forgalomba, tehát tudva
hamisítást
követnek el, mert cognacukat nem To-
kajon készítették, ezek tehát a törvény
szerint

utánzó és hamisítók
kik ellen egyidejűleg pert indítunk és
aruk elkobzását kérjük. Saját érde-
kében kérjük tehát, hogy a fent lát-
ható tokaji városi cizmerre, mint
védjegyünkre figyelni méltóztassék,
ha valódi tokaji cognacot kíván.

(129) Kitünő tisztelettel
Első tokaji cognacgyár, Tokaj.

1894. **TAVASZ** 1894.

Alapított 1845-ben.

Kitűntetett számos világhírlíttáson.

országserzte
ösmeretes **Neumann M. bécsi** cég
férfi-, fiu- és gyermek-ruha nagy raktára
DEBRECZEN, főtér, a m. kir. főpostával szemben.

Főüzlet: **Bécs**, Máriahilfstrasse 35. — Földszint és I-ső emelet. —
RAKTÁRAK: I. Kärthner-strasse 31. — IV. Wiedner Haupt-strasse 8.

ARAD
Andrássy-tér 9.

NAGYVÁRAD
Bemer-tér kis hídfő.

ZÁGRÁB
Grand-Hotel.

Belgrád, Fiume, Panosova, Serajevo, Sófia, Temesvár,
Triest, Ujvidék.

Szabott árak!

A debreczeni helyi vasut részvénytársaság
folyó 1894. évi április hó 15-én d. e. 10 órakor
A városháza nagy tanácstermében tartja
VII-ik rendes évi közgyűlését

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

T Á R G Y A K !

- I. Az igazgatóságnak az 1893-ik évről szóló üzleti jelentése, ugyszinte erre vonatkozólag a felügyelő bizottság jelentése.
- II. Az 1893. évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
- III. Az osztalék meghatározása.
- IV. Az alapszabályok 41 §-sa értelmében két kilépett és két ujonnan választandó, tehát négy igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.
- V. Az alapszabályok 57. §-a értelmében két felügyelő bizottsági póttag megválasztása.

Az igazgatóság.

Ifj. PÁJER JÓZSEF
DEBRECZENBEN

Üzletemet ugyan e házba, a szeglet helyiségbe

teszem által

A költözködés előtt **az összes raktáron levő árukat**, a megkönnyítés végett

leszállított áron árúsítom ki.

Ugymint: Ét-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó-készletek.
Asztali- és függő-lámpák **v i l l a n y - é g ö k k e l**.
Üvegből sör-, bor-, lükör-készletek.
Kina ezüsből **DISZTÁRGYAK, EVŐ-ESZKÖZÖK.**
Fa- és bádóg-tálcák. — Faldiszek.

Virágvázák, dísz asztalok, figurák, ampélek stb. stb.

Maradok tisztelettel

ifj. PÁJER JÓZSEF.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes ízét kellemessé teszi.

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.
Ujabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendeltem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut esetében.
Budapest, 1892. márczius hava.

Dr. Kélli Károly,
ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrását kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bel működését rendkívül hathatósan támogatta, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatahottam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is legelső helyen áll.
Budapest, 1892. november 17.

Dr. Glaser Marcel.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeknek ajánlani; a kórjavulat melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő.
Adja Isten, hogy a külföldi hasonczéira alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa hazánk ásványvíz-forgalmából.
N.-Szalonta, 1892. október 20.

Dr. Deme Béla,
járás és Bihar. t. b. főorvosa

A kolera-megbetegedés ellen präservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos
Főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és
szarb kir. udv.
ásványvíz-
szállítóv. sz.
szállítóv. sz.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

A mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom ezennel, hogy az általam építtetett

Metropole szállodát
Budapest, Kerepesi-ut 58. sz.

saját kezelésembe vettem át.

Ezen I-ső rangu szálloda, a legujabb kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, és gyönyörű fekvése által Budapest legélénkebb helyén tünik ki, azonkívül **központi fűtéssel, felvonó-gép (Lift), villamos világítás és fürdőkkel el van látva és kitűnő étteremmel és kávéházzal bir.**

Kiszolgálás és világítás nem számítatik fel.

Támaszkodva hosszú éveken át szerzett tapasztalataimra, főtörekvésem lesz minden tekintetben az utazó közönség megelégedését kerdemelni és kérem az eddig irántam tanusított bizalmat ezen új vállalatomra kitűnő tisztelettel

PETANOVITS JÓZSEF,
szálloda-tulajdonos.

(110)